

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/164

KARAR NO : 1984/485

ÖZET : Asker olmayan kişilerin 353 Sayılı As.Mah.Krlş. ve Yarg.Usulü Kanununun 11.Maddesinde yazılı olmayan suçlarına ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mustafa Keçe

O L A Y : Sanığın çobanlık yaptığı, olay günü olan 6.7.1980'de koyunlarına su içirmek için Aras Nehri kıyısına indirdiği, kendisi de yıkanmak üzere nehre girdiği sırada Türk sınırını geçmesi nedeni ile Rus askerleri tarafından yakalanıp 7 gün gözaltında bulundurulduğu, bunun sanığın ikrarı ile anlaşıldığı, böylece sanığın yasaklanmış bölgeye girdiği iddiası ile Iğdır C.Savcılığı'nca eylemine uyan TCY.nın 135/1.maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

Iğdır Ağır Ceza Mahkemesi:15.5.1981 günü, Esas 1980/87, Karar 1981/83 sayı ile; atılı suçun 353 Sayılı Yasa'nın 11/a ve 1632 Sayılı Askerî Ceza Yasası'nın 57/2.maddeleri uyarınca ilgili askerî mahkemenin görev ve yetkisine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ağrı 12.Piyade Tümen Komutanlığı Askerî Mahkemesi:6.10.1983 günü, 1983/84-1080 sayı ile; sanık hakkında askerî yasak bölgeye girmek suçundan kamu davası açılmış ise de, 353 Sayılı Yasa'nın 1.Maddesi uyarınca atılı suçtan yargılama görevinin Genel Kurmay Başkanlığı nezdinde kurulan Askerî Mahkemeye ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Genel Kurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi:2.10.1984 günü, 1984/59 esas sayı ile; sanığa atılı askerî yasak bölgeye girme suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı ancak eylemin sübutu halinde yetkili mercii emrine iteatsızlık suçundan dolayı TCY.nın 526.maddesi uyarınca uygulama yapılmasının ihtimal dahilinde görüldüğü, 353 Sayılı Yasa'nın 11. maddesi uyarınca bu suça bakmaya mahkemenin madde itibarıyla yetkili bulunmadığı ve davanın ilk görevsizlik kararını veren Iğdır Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevine girdiği gerekçeleriyle 2247 Sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

.../...

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 10.12. 1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 6.7.1980'de Iğdır'da işlenmiştir.

Sanığın cezalandırılması istenen T.C. Yasası'nın 135. maddesi, 1632 Sayılı Askerî Ceza Yasası'nın 57/2 maddesi ile T.C. Yasası'na atıfta bulunulan bir suçu oluşturmakta, bu suç anılan 135. maddede aynen "Her kim devletin askerî menfaati icabı olarak girilmesi menedilmiş olan yerlere veya toprak, su veya hava mıntikasına gizlice veya iğfal ile girerse;....." biçiminde tanımlanmaktadır. Ayrıca Askerî Ceza Yasası'nın 57/2. maddesinde "TCY'nın 135. maddesinde yazılı fiilleri işleyenler bu maddede gösterilen cezalarla cezalandırılırlar" hükmü yer almakta, 353 Sayılı Yasa'nın sivil kişilerin askerî mahkemelerde yargılanma koşullarını gösteren 11. maddesinin (a) fıkrasında ise askerî Ceza Yasası'nın 57. maddesi de sayılmaktadır.

Yani sanığa atılı suçun, yukarıdaki koşulların gerçekleşmesi halinde askerî mahkemenin görevine gireceği kuşkusuz ise de mahkemeler, sanığın cezalandırılması istenen yasa maddeleri ile değil eylemle bağlıdırlar.

Sanığın eylemi ise olay kısmında oluş biçimi anlatıldığı gibi, hayvanlarına su içirmek üzere nehir kıyısına indiği sırada ayaklarını yıkamak üzere suya girmesi ve bu sırada Rus sınır devriyeleri tarafından yakalanmasından ibarettir.

D.D:17'de yer alan Iğdır 4. Hudut Taburu Komutanlığının 17.11.1981 günlü, 1028-78-81 sayılı yazısında, Aras nehri ve nehir kenarından itibaren 300 metre bizim taraftaki sahanın 1. Askerî Yasak Bölge olduğu, bütün sınır boyunca devriyelerin görev yaptığı, ancak sahanın geniş, düz ve ağaçlık olmasının her an kontrolüne imkân vermediği, D.D:93'de ki Kars 14. Mekanize Tugay Komutanlığına ait 29.8.1984 günlü, İs.7130-2-1984/280 sayılı yazıda sanığın yakalandığı yer olan Hasanhan köyü civarından geçen Aras nehrine girilmesinin yasak olduğunu belirten yasak bölge levhaları mevcut olup, tel çit bulunmadığı belirtilmektedir.

.../...

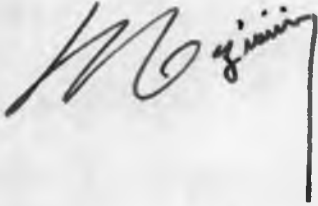
ulb

İncelenen dosya içeriğine göre, sanığın devletin askerî menfaati icabı yasaklanmış olan bölgeye girdiği sabit ise de; çoban olup okuma yazma bilmeyişi ve yıkanmak için nehre girdiği sırada sınırı geçmiş olması nedenleri ile gizlice ve iğfal ile girme olgusunun olayda gerçekleşmeyişi gözönüne alındığında, eylemin sübutu halinde manevî unsur bakımından TCK.nun 135.maddesindeki suçu oluşturmayacağı, ancak C.M.U.K.nun 258.maddesinde belirtildiği gibi suçun mahiyet ve vasfının adli yargı yerinde görülmesi şeklinde değişmesi söz konusu olduğundan; bu durumda da davaya adli yargı yerinde bakılması gerektiği cihetle, Iğdır Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne, Iğdır Ağır Ceza Mahkemesi'nin 15.5.1981 günlü, Esas 1980/87, Karar 1981/83 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 10.12.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

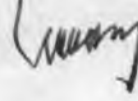
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Mustafa Aksoy

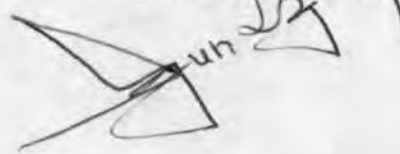
Üye

Necati Karakış

Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz Ergen

